

EESTI**SPORDILEHT**

Toimetus ja taifitus: Tallinn, Uus tän. 24. Postkast 70. Telefon 9-28. :: Tellimise hind: aasta peale 6 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub reedeti.

Nr. 36.

Reedel, 26. septembril 1930. a.

XI. aastakäik.

Parimad naised spordis.

Praaga naisolümpiaadil tuli võitjaks 80 mt. tõkkejooksus rootslanna Mai Jakobsen (suur pilt), kes maa kattis 12,4 sekundiga. Teiseks jäi sakslanna Pireh (väiksem jooksja). Kõrgushüppes võitis sakslanna Braumüller (all) tagajärjega 1,57 mtr.

Naiste iseseisva olümpiaadi ajalugu ei ole pikk. Alles 1922. a. 20. augustil Pariisis Pershingi staadionil oli esimene olümpiaad, mis andis võidu inglastele. Osa võtsid siis 5 rahvust: USA., Prantsuse, Briti, Shveits ja Tshehhoslovakkia. Teine olümpiaad peeti rootslaste poolt 1926. a. Göteborgis. Osa võtsid juba 8 rahvust: Belgia, Prantsuse, Briti, Jaapan, Läti, Poola, Rootsi ja Tshehhoslovakkia. Inglise tulid ka siin üldvõitjaks.

VÕITJAD 1922. a.

60 mt.: Mejlikova II (Tshehhosl.) 7,6 s.;
100 yardi: Callebout (Inglise) 12 s.; 1000 mt.:
L. Breard (Prants.) 3:12 s.; 300 mt.: Lines
(Ingl) 44,8; 100 yardi tõkkeid: C. Sabie (USA)
14,4; kõrgus hooga: C. Hatt (Inglise) 1,45 m.;
kaugus hooga: Lines (Inglise) 5,06 m.; kaugus
hoota: C. Sabie (USA) 2,48,5 sm.; kuul kahe
käega: L. Codbold (USA) 20,22 sm.; oda kahe

Parun Coubertin manitseb.

SPORT OLGU AINULT KEHAKULTUURI EDASIVIJAKS.

Praeguse aja olümpiamängude ellukutsuja parun Pierre de Coubertin kõneles spordimüügil, mis korraldati Genfis. Vanahärra nimetas oma ettekannet rauga testamendiks, kuna ta kogu oma elu aeg suure idee kasuks võidelnud. Nüüd tahab ta oma südametunnistust kergendada vahetegemisega kehakultuuri ja võistluse vahel. Sellega tahab ta näidata vigu, et viimaste vastu võidelda. Kõneleja tõi ette pilte praegusest ajast. Olukord on kõigile selge. Oleks märkida mõned teesid.

1. Kehalik üleväsitamine liigse treeninguga.
2. Rahaline tasu, s. o. elukutselisus ja aine-line tasu.

Esimese punkti all parun Coubertin tegi hoiatust ja andis soovitusi, et riik sportimise üle kontrolli teostaks. Praegu ei ole mingit riiklikku järelevalvet olemas. Ta soovib käia Rootsi eeskujul, millega hädaohutusest tahetakse eemale hoida praegust kui ka järgmisi põlvi. Parun arvab, et noorsugu alla 16 aasta võistlustest osa võtta ei saaks. Just sel alal on palju patustatud ning siin oleks spordiõpetusel palju korda saata.

Spordiliikumisesse äritegemise põhimõtte toomises süüdistab ta eeskätt korraldajaid. Ei pea tegema sportlasele etteheiteid, kui teda meelitatakse ja rahalisi ettepanekuid tehakse. Kurjus tuleb juurtega kõrvaldada. Tulevat keelata mitmesugused äritegemised spordivõistlustega. Siia tulevad arvata ka poksi, maadluse, tennise ja teised võistlused, mis korraldatakse hotellide ja kuurortide poolt ainult propaganda otstarbeks. Võistlusi peetakse liiga palju ning nende tähtsust üle hinnatakse tihti.

Spordivõistlus ja füüsiline karastamine on sootuks kaks isasja. Sellepärast peavad riigid ehitama spordivälju, mis ainult harjutamiseks määratud, kus massid oma kehalise kasvatus peale rõhku võivad panna. Seal ei tohi ühe spordialal spetsialiseerimisele üle minna.

Lõpuks soovib parun Coubertin sportlikus kasvatuses põhjalikku ümberkorraldust.

Shveitslased loodavad, et see kõne, mida paljud diplomaadid pealt kuulasid, hüüdjaks hääleks kõrbe ei jää ja üksikud rahvused kulupea sportlase arvamisi tõeks võtavad ja nende järele ka talitavad.

Odaheide rootslaste ja soomlaste erinummer.

Jlmarekordid vaheldamisi mõlemi rahvuse käes olnud.

Viipuris saavutas Matti Järvinen uue ilmarekordi odaheites. Tema tagajärg oli 72 meetrit 93 sentimeetrit. Selle uue rekordi püstitamise puhul on huvitav pilku heita Järvisse perekonnale kui ka odaheite ilmarekordidele, mis vaheldamisi rootslaste ja soomlaste käes olnud.

Matti Järvinen kuulub kuulsas Järvisse perekonda, kelle isa juba spordialal silmapaistev mees oli ja kelle pojad üksteise järele ilmarekorde purustavad. 1906. aastal Ateena olümpiamängudel võitis odaheite soomlane Järvinen, praeguste parimate isa. Matti Järvinen on praegugi 10-võistluse ilmarekordi omanik, kusjuures tagajärg on küllalt aukartustäratav. Teised vennad — Kalle ja Yrjö — on endast palju kõneleda lasknud. Kalle oli aastate eest parem kuulitõukaja, kuna Yrjö odaheitega tegemist tegi. Viimane on aktiivsest sportimisest loobunud ja ilmarekordide noppimise jätnud Mattile, kuna Kalle saadud vigastuse tõttu samuti tahaplaanile on surutud.

Matti Järvinen on tõelise odaheite tehnika esindaja. Ta on alles 21 aastat vana ja kasvult mitte silmapaistev. Kuid ta on sportlikult mitmekülgsest kasvatatud. Ta on lühikeste maade

jooksja ja kaugushüppaja. Tänu tehnikale, on temast saanud parim odaheitja.

Odaheite on nauditavamatest spordialadest ja eriti heas järjes Põhjamaades — Rootsis ja Soomes. Juba esimese ilmarekordi kandja 1903. aastal oli rootslane Lemming, kes hiljuti maailma läks. Tema saavutus oli 53,79 mtr., mis loeti esimeseks ilmarekordiks. Juba sellest ajast peale hakkab arenema võistlus soomlaste ja rootslaste vahel. 1911. a. viis Lemming ilmarekordi 58,27 mtr. peale. Siis tuli järjekord soomlase Myyrhä kätte, kes 1919. a. ilmarekordi kolme-kordselt parandas; tema saavutused olid: 64,81; 65,55 ja 66,10 mtr. 1924. a. tuli järg uuesti rootslaste kätte, kuna Lindström saavutas 66,62 mtr. 1927. a. nõudis soomlane Penttilä ilmarekordi kirjutamist oma nimele, kuna ta saavutas 69,88 mtr. 70 meetri joone ületas aga esimesena rootslane Lundkvist. Seda kahe aasta eest. Ning tänavuti oli kord jällegi soomlastel, kelle hulgast Matti Järvinen, püstitas kaks korda ilmarekordi. Juulis 72,38 mtr. ja kahe nädala eest Viipuris oma senist tagajärge parandas ja viis 72,93 mtr. peale.

Paremuse järjekord tennis.

Prantsuse tenniseliidu abiesimees on kokku seadnud tennis mängijate paremuse järjekorra, mis järjmiselt kolab:

Mehed: Henri Cochet (Prantsuse); 2) W. Tilden (USA.); 3) Jean Borotra (Prantsuse); 4) John Doeg (USA.); 5) Wilmer Allison (USA.); 6) George Lott (USA.); 7) H. de Morpurgo (Itaalia); 8) F. Shields (USA.); 9) Christian Bousus (Prantsuse); 10) T. Harada (Jaapan).

Naised: Moody H. Wills (USA.); 2) C. Aussem (Saksa); 3) Rene Mathieu (Prantsuse); 4) E. Ryan (USA.); 5) H. Watson (Inglise); 6) H. Jacobs (USA.); 7) Betty Nuthall (Inglise); 8) P. Mudford (Inglise); 9) L. de Alvarez (Hispaania); 10) Krahwinkel (Saksa).

käega: F. Pianzola (Shveits) 43,24 m.; 440 yardi teatejooks. 1) Briti 51,8.

Rahvuste järgi: 1) Briti 50 p.; 2) USA. 31 p.; 3) Prantsuse 29 p.; 4) Tshehhosl. 12 p.; 5) Shveits 6 p.

VÖITJAD 1926. A.

60 mt.: Radideau (Pr.) 7,8 s. 100 y. Radideau 11,8. 250 mt.: Edwards (Ingl.) 33,4. 1000 mt.: Trickey (Ingl.) 3:8,8 s. 100 y. tõkkeid: Sychora (Tshehhosl.) 13,4 sm. Kõrgus hooga: Bous (Pr.) 1,50, Kaugus hooga: Hitomi (Jaapani) 5,50 mt.. Kõrgus hoota: Hitomi (Jaap.) 2,49. Oda kahega: Adelsköld (Rootsi) 49,15 mt. Kuul kahega: Vildlakova (Tshehhosl.) 19,54. Ketas: Konopacka (Poola) 37,71. 440 y. tõkkeid: Inglise 49,8.

Rahvuste järgi: 1) Briti 50 p.; 2) Prantsuse 27 p.; 3) Rootsi 20 p.; 4) Tshehhosl. 19 p.; 5) Jaapan 15 p.; 6) Poola 7 p.; 7) Läti 1 p.

Ungarlane Barsi Soomes.

KÕVA HEITLUS 800 JA 400 MT.

Tampere korraldati 13/14. sept. rahvusvahelise võistlusi, millest osa võttis ungarlane Barsi. Viimasel oli tugev heitlus 800 mt. ja 400 mt. Esimeses maas oli ägedaks vastaseks Vähätupa. Ungarlane veab 150 mt., siis juhib Vähätupa. Vahe kasvab 8 mt. Teised soomlased on Barsi kannul. Teisel ringil hakkab Barsi meetri viisi lähenema Vähätupale. Viimasel ringil on heitlus kõige kibedam. 30 meetrit jooksakse kõrvu. Siis algab Barsi võimsat lõpu spurti ja võidab. 400 mt. on ägedamaks vastaseks Aki Järvinen, kes samuti jõuliselt jookseb ja alles viimasel meetril 10 sentimeetriga alla vanduma peab.

Tagajärjed: 800 mt. Barsi — 1:55,1; Vähätupa — 1:55,4. Kuul: Alarotu — 14,81; Yrjölä — 13,89; 200 mt.: Järvinen — 22,5; Areskoug, Norra. 5000 mt.: Kössi — 15:18,7. Peltonen — 15:24,5. Kõrgus: Dahlman — 185. 100 mt.: Järvinen — 10,9. 60 mt.: Lang — 7,7. 400 mt.: Barsi — 49,1. Järvinen — 10 sm. järel. 1500 mt. Vähätupa — 4:00,6; Luomanen — 4:07,0. 3000 mt.: Piispanen — 8:46,4; Kinnunen — 8:46,4. Oda: Alarotu — 63,18; Bauer — 61,68; Ketas: Kivi — 46,76; Kenttä — 42,72; 10×100 mt. Tampere Pürinnön — 1:55,7.

A. Singer, kergekaalu ilmameister löödi k. o.

Kergekaalu poksiilmameister pidas võistlust New Yorgis 40.000 pealtvaataja juuresolekul Mac Larnini vastu. Kaks esimest ringi olid Singeri ülekaalu all, kuid 3. ringil tuli ilmameistril juba pörandal olla; ta oli löödud k. o. Larnini poolt. Ilmameistri õnneks ei olnud tema tiitel mängus ja võistlus lõppes lihtsa kaotusega.

2 tosinat meest üle 60 mtr.

Soomlastel on praegusel ajal 2 tosinat odaheitjat, kelle saavutused on üle 60 meetri! Need mehed on oma parimate saavutustega:

M. Järvinen — 72,93.
E. Penttilä — 68,38.
H. Nummi — 66,84.
U. Suksi — 66,405.
P. Liettu — 66,19.
J. Reinikka — 65,92.
P. Bauer — 65,81.
M. Alarotu — 65,30.
M. Sippala — 64,28.
O. Vaalamo — 63,24.
P. Johanson — 62,45.
E. Inkinen — 62,33.
H. Vainio — 62,21.
J. Ruhanen — 62,16.
H. Taskinen — 61,95.
A. Lamppu — 61,81.
H. Palonen — 61,30.
V. Takkinen — 61,25.
A. Järvinen — 61,23.
E. Ihanamäki — 60,88.
F. Strandberg — 60,65.
L. Lehtinen — 60,58.
V. Eklöf — 60,39.
T. Viiri — 60,28.

Viie keskmine kaugus on 68,19; kümnel — 66,53; tosinal — 65,84; 15. — 65,09; 20. — 64,14 ja üldine keskmine — 63,53.

Rattasõidus Joseph Vauters jällegi Belgia meister.

Belgia rattasõidu esivõistlustel võitis osa üle 60 võistleja. Maa pikkus oli ligi 190 km. Osa võtsid kõik paremad Belgia profid. Tugeva võistluse tõttu langesid igal ringil hulk võistlejaid välja; nii ei kannatanud välja ka kuulus Belgia sõitja Joly, kes langes välja juba 10 ringil. Sõidumaa lõpul konkureerisid tugevasti meistri nime peale Vauters, Dervaes ja Haamerlinck. Võitjaks tuli siiski mineva-aastane meister Vauters. 1) Joseph Vauters 5:29:13; 2) Joseph Dervaes, kaks rtm. pikkust järel; 3) Alfred Haamerlinck ¼ ratta pikkust järel; 4) Bernard van Kusselberghe.

Inglise tõkkejooksja Gaby lahkuib spordist.

F. K. Gaby, suur inglise tõkkejooksja, on sportimisest loobunud. Gaby on praegu alles 35-aastane ja veel küllalt võimsas vormis. Viimane parim aeg oli temal 1927. a. 110 m. tõkkejooksus 14,9. Tema spordist loobumine on Inglismaale suureks kaotuseks; Gaby oli 5-kordne meister.

Belgia esivõistlused 10 klm. jooksus ja 10-ne võistluses.

Liègeis peetud esivõistlused 10-võistluses ja 10 km. jooksus oli osavõtjaid ainult 3! Needki dates, et Belgia kergejõustik on alles algastmel. Belglased ütlevad, et kergejõustik on nende „vaenelaps“. Kergejõustikus vist Euroopa nõrgemaid. Nad on ise ka sellest aru saanud ja otsivad teid tasapinna tõstmiseks. Esivõistlustel konkureerisid kõvasti omavahel ja olid koos 10 km. jooksus oli osavõtjaid ainult 3! Needki kuni 11 ringini, siis jäi Vincent maha ja Linsen tegi Servy'ga tugevat jooksu. Kuid lõpp oli nõrk ja tagajärjed keskmised: 1) Linsen 34:01; 2) Servy 150 m. järel; 3) Vincent (T. A. C.) 250 m. järel. Kümnevõistluses oli 8 osavõtjat. Võitis liegelane Fred Zinner 5.614,29 p., mis on palju halvem Belgia rekordist.

Liégyi jalgpalliturniir.

Liègeis korraldati näituse puhul linnade jalgpalli turniir, millest osa võtsid Pariisi, Antwerpeni, Genfi ja Liège linnade meeskonnad. Tagajärjed olid: Genf-Antwerpen 3—2; Liège-Pariis 3—2; Antwerpen-Pariis 5—3; Liège-Genf 3—1. Turniiri võitjaks tuli Liège'i meeskond väravatega 6—3 vastu.

Balti turniir tagajärgede ennustajatest ei arvanud keegi, et Leedu turniiri võitjaks tuleb ning sellepärast ei saanud ka keegi „Spordilehe“ poolt määratud kingituste osaliseks.

„Spordilehe“ toimetuse.

Õngitsemise abinõudest.

„Spordilehele“ kirjutanud A. KALLITS.

Kogemus on põhjalik, kuid kallid õpetaja. Ka õngitseja õpib katsetades ja ise läbi tehes. Kuid ainult enese uurimisele toetudes, võib ta meistriks saada hilja; kogudes teadmisi, aga lühendab tee, hoidub eksitustest.

Näiteks: ostab kokkupandava pambuse. Mõnus kaasa võtta rongile, jalgrattale, ei paista väljagi, et oled õngitseja.

Tarvitades näeb: rüü ikkagi üsna lühike, vähe vetrutab ja peagi praguneb. Kõvema vibutusega murdub jatku kohalt. Mokas!

Oleks enne kuulunud nõu või lugenud raamatust!

Need read võtavad kokku pressitud vormis, mida võiks silmas pidada abinõude ja tarvete alalt.

HEA RITV:

pikk, kerge. Lootsikust mitme õngega püügi puhul on tavaliselt lühikesed ridvad, kadakast.

RIDVA OTS — PITS,

olgu painduv, et sumbutaks järsku tõmmet, mis muidu tihti tõmbab veest ainult kala suuosad. Et pitsi võimaliku murdumise korral mitte ilma jääda kalast ega jõhvist, selleks tehakse ridva ülemise osa ümber hõre mähis. Pitsi otsa seotakse

NÖÖR VÕI JÕHV.

Parim on selline, mis võimalikult vastupidav ja ühtlasi peenike. Värv segases vees on ükskõikne, kuid selges väga tähtis — nimelt vee värv, mis on olnud vee koosseisust, põhja värvist (muda, liiv, savi, veekasvud), kallaste peegeldusest.

Nööriks võib kasutada valitud värvilistest kiudest kokku keerutatud nööri. Selliseid leidub müügil — tavaliselt kollakarohelised — õige head.

Jõhvina eduga teenib hobusesaba karvust kokku keerutatud jõhv (3—6 kordne).

On müügil ka pea läbipaistvaid kiude — kaamelisaba jõhve ja muid. Nende valikul tuleb vaadata, et oleksid oma kogu ulatusel ühtlaselt jämedad ja narmakesteta.

Neid (tavaliselt 20—30 sm. pikkuseid) jõhve sõlmitakse üksteisele surnud sõlmega — enne tuleb sõlmitavaid otsi leotada, et muutuksid pehmeks ning painduvaks.

Võib eduga kasutada ka kombinatsioonipitsi juures nöör (või jõhv), liginedes konksule kordkorralt peeneneb. Näiteks: nöör, hobusesaba jõhv 6, siis 4-kordne ja veel kaamelijõhv, mille otsa sõlmida

KONKS.

Konksud on kaht liiki: ühedel konksu selge lõpeb kõrvaga, teistel labidakestega. Viimased on kõvemast ainest ja paremini välja töötatud. Labidakeste ääred on mõnikord teravad, tulevad nüristada, et ei lõikaks jõhvi.

Konks olgu heast terasest. Vähe karastatud konksud koolduvad välja, ülekarastatud murdu-

vad. Konksu headust seepärast võib just sõrmedega proovida.

Konkse leidub väga mitmes suuruses ja vormis. Suuri konkse tarvitatakse peamiselt röövkalade püügiks. Konksu suurus valida mitte vastavalt püütava kala, vaid tema suu suurusele. Väga pika seljaga konkse ei tule tarvitada, sest kala, haistes söödaga mittekaetud kõva selja, sülitab konksu suust.

Peenikesed konksud paremini tungivad söödasse, kui ka kala suuosadesse.

Konksu kurve peab olema kaunis sügav ja kisa poole veidi külje poole keeratud.

Kisa olgu võimalikult terav ja puhtalt välja töötatud.

Paremad kisasid on välja viilitud (inglise), halvemad stambitud. Õnge juurde kuulub veel väga tähtis osa —

KORK —

see on õnge hing. Ta seatakse nööril üles- ja allapoole — olenevalt, kui sügavale tahetakse lasta konks, mida kork hoiabki vees soovitava kõrgusel, vesistu põhjast.

Kork peab olema võimalikult tundelik, vähemagi liigutuse puhul, mida tekitab kala puutumine konksu vastu.

Võib korki nii seada, et ta „start“ oleks asuks küljeli, nii et kala „nökkides“ tõmbab ta püsti ja siis tõsisemalt tirides — alles vee alla. Korgi püstitõus oleks seega hea signaal: tähele panna!

Kork ise ehitatakse nii: pudelikork (või muu veest kergem keha) lõigatakse soovitavasse saledusse, tehakse auk, sellest pistetakse läbi õnge-nöör ja nööri korgi külge suruv hanesule rootsütkk.

Kork olgu võimalikult väike. Müügil olevad korgid on tavaliselt kole suured, helevärvilised — hästi märgatavad õngitsejale, kuid — ka kalale, eriti selges ja madalas vees. Nööri külge lisatakse

RASKUS.

— tüki tina — poolenisti läbi lõigatud ja siis nööri ümber kokku litsutud haavel.

See raskus kisub konksu söödaga rutem alla, s. o. tellitud sügavusele, mis tähtis eriti kiiresti voolavas vees, kus sööt muidu pinna ligi jääks, mida igakord ei taheta (püüdes kalu, kui need hoiduvad vee alumistesse kihtidesse).

Muudest õngitseja abinõudest nimetatagu tagavaraosi (jõhve, konkse, tina jne.), siis söödakarpe, nuga j. m.

Kalastaja südamesõbraks hüütakse lootsikut täie õigusega. Lootsik võimaldab püügikohtade valikut ja ligipääsu, muid püügiviise.

Tundes kalakohti, ilmatungimusi, söödatingimusi ja kalade eluviise, ühtlasi ka tehnikas vilunud, millest järgmine kord, võib õngitseja tõsiselt ühes võtta tubli kalakoti.

Belgia viimase aja suurvõit Hollandi üle jalgpallis.

Staadioni avamise puhuks oli ette nähtud maavõistlus Hollandiga, kellega on ligi 30 a. alalisel suhtel jalgpallis. Nende omavahelised võistlused on pinevamad; on traditsioon, et nende mängudel spordipublikum viimaseni välja ilmub. Meeskonnad on aastaid väikse tagajärgedega mänginud; viimasel ajal on võidetud ühe väravaga. Mängijad on väljas ihu ja hingega. Tänavu oli see 3. kohtamine; kuid pealtvaatajate arv suureneb iga võistlusega. Belgia-Hollandi jalgpalli ajalugu algab 1901. a.: siis peeti Antwerpenis esimene mäng, mis lõppes belglaste võiduga 8:0. 1905. a. oli esimene ametlik maavõistlus, mille hollandlased üllatuslikult võitsid 4:1. Kuni 1914. aastani olid hollandlased enamjagu võidukad. 1915—1919. a. võistlusi ei peetud. Peale ilmasõda on Belgia võitjaks tulnud, välja arvatud üksikud mängud. Seni on peetud 40 võistlust. Neist võitnud hollandlased 18, belglased 13, viiki 9. Väravad 86:70 belglaste kasuks. Piletite hinnad olid 60 fr. — 5 fr. (üks frank = 10 s.).

Võistlus algab.

Kell 16.15 ilmuvad meeskonnad ja mõlema riigi lipud tõmmatakse masti.

Peale lahtilööki viivad hollandlased palli vastase värava alla ja Badjou tuleb püüda. Järgneb belglaste terav pealetung, mida Vandermeulen hästi likvideerib. Belglaste parim koostöö mäng torkab silma; ühes sellega ka nende ülekaal, kuna hollandlastel on hea driblamine. Belglaste keskp. Hellemans teeb head tööd ja peab üksi hollandlaste trio kinni. Belglaste kaitse päästab mitmel korral kindlad väravad. Hollandi paremäär van den Heynden toob palli sagedasti vastase värava alla, kuid nõrga sentri tõttu jääb võimalus kasutamata. Van den Heynden saab oma ilusa mängu tõttu rohke publikumi aplauside osaks. 20 min. on belglaste trio puhtalt läbi ja seitse meetrit värvast. Tundub värava lõhna. Vandermeulenil ei ole muud teha, kui vastu minna ja vaatamata tugevale löögile on pall ta käes. Mõni minut hiljem päästab ta jällegi kindla värava. Rahvas aplodeerib tugevasti Vandermeulenile. Ka Badjou päästab hiljem mitmed teravad löögid.

Hollandlased märgivad.

42. m. on driblinguga jällegi pall viidud Belgia värava alla ja tugev löök läheb Banjou sõrmi puutudes värava nurka. 1:0 on kirjas; tugev röömmutirin ei taha lõppeda; tuhandete hollandlaste poolehoidjate rõõm on suur.

Kuid seis ei kesta kaua; rahva juubelduse müra all toovad belglased palli vastase värava alla ja ts. teeb tugeva ilusa löögi mõnelt meetrit, Vandermeulen püüab, kuid pall kargab sõrmedest lahti ja seal alla värava piirile, kust V. haarab kiirelt palli; kuid ennem on käinud vile, sest pall on käinud üle joone ja

seis ongi 1:1.

Aega ainult 30 s. poolajani. Teisel poolajal on alati belglased tugevamad ja nii võis loota nende võitu.

Mõlemad pooled püüavad võiduks kõik teha. Vihma tibab ja mängijad kukuvad sagedasti. Kuid mängu 7. min. saab juba saatuslikuks. Tuleb korneri ja sellest 2:1 Belgia kasuks.

Hollandlaste püüded tasakaalustada ei anna tagajärge ja Badjou päästab alati imestamapaneva õne ja osavusega.

39. min. Belgia juhib juba 3:1.

Hollandlastel langeb tuju ja elevus on kadunud. Ainult belglased on hoos ja jällegi mõnikümme sekundit enne lõppu on pall neljandat korda väravas.

Belglaste võit oli teenitud oma parima koostöö tõttu. Mõlemad väravavahid tegid head tööd. Belglaste keskpoolk. Hellemans oli parim mängija platsil.

Vastne ilmameister löödud.

14. sept. peeti Predappioos Roomani esivõistlusi jalgrattasõidus. Maa pikkus oli 477 km. Üllatuseks sai uus ilmameister Binda lüüa oma kaasmaalase Guerra käest, kes oli temal Belgias peetud võistlustel ilmameistrir. nime peale kõvem konkurent. Võistlustest võitsid osa kõik parimad Itaalia jalgratturid. Tagajärjed olid:

1) Leareo Guerra, 18:54:30; 2) Alfred Binda, 19:00:20; 3) Battesini, 3 ratta pakkust järel. Üldjaotus Itaalia meistri nime peale andis Guerrale 9 ja Bindale 8 punkti.

Jällegi poksi ohver.

Ameerikas oli poksivõistlus poksijate Davie Maieri ja Deau Spauldingi vahel. Võistlus lõppes Davie Maieri võiduga, kes lõi oma vastase k. o. Nüüd tuli lisateade, et 28 a. Deau Spaulding on surnud saadud tugeva löögi tagajärjel.

Brüsselis avati Euroopa suurim staadion.

Avamängul võitis Belgia Hollandit 4:1.

(„Spordilehe“ Belgia kirjasatjalt.)

Brüsselis, 14. sept. Täna avati siin juubeli staadion, mis on üks Euroopa suurimaid. Seni peeti suuremad spordivõistlused enamasti Antwerpenis, kuna pealinnas selleks puudus suur staadion. Tänavu, kus Belgial sai täis 100 a. iseseisvust, otsustati Brüsselisse ehitada juubeli staadion. Plats leiti linna õhtupoolsesse äärele — Heyseli, kuhu kesklinnast pool tundi trammi sõita on. Staadionile esimene kivi pandi 8. okt. 1929. a. ja juba keskpaigas oli staadion enam vähem valmis. Staadion ehitati mäe sisse; seega on ta tuule eest kaitstud. Keskel asub jalgpalli plats 66,60×105 m. Jooksuraja pikkus on 438 m. ja laius 8 m.; tribüüni ees on rada 120 m. Jalgpalli platsil ei anna pealelõunane päike kumbagile poolele soodustusi. Tribüün on kaetud katusega. Tribüünide all on ka kuninga jaoks erituba, samuti kohtunikkude jaoks. Võib mahutada 80.000 inimese ümber. Staadioni ümber on hulk häälekõvendajaid.

Staadioni avamine.

Pühapäeva hommikul tibab vihma; tundub, et ülejäämist ei ole loota. Kella 12 lõõb vähe selgemaks. Olgugi, et avamine peab alles kell 2.15 m. sündima, on trammid juba rahvast täis. Kella 2 võib staadionil arvata umbes 60.000 inimest. See on rekord maavõistluste kohta. Tuldi vaatama

Hollandi-Belgia jalgpalli maavõistlust, mis esmakordselt tuli pidamisele Brüsselis.

Kell 12.15 ilmuvad kohale vigastatud sõjaväelised autodes ja nad asetatakse erikohtadele.

Linnapea Max peab väikse kõne spordi-ajakirjanikkudele.

Kohale jõuab prints Leopold, kellele vastu läheb linnapea Max. Taevast läheb selgemaks ja kohati paistab päike.

Jalgpalliväljal asuvad spordiseltside esitajad oma lippudega Belgia üheksast maakonnast. Seltside lippusid on 750. Linnapea kõne järele kõlavad suurüki paugud ja lastakse tuvid lendu. Masti tõmmatakse lipud.

Kõrgemas looshis istuvad välisriikide saadikud. Staadioni mastidel leiduvad välisriikide lipp; ka Eesti lipp lehvib Rootsi kõrval.

Peetakse kergejõustiku võistlusi 4×200 mtr. teatejooksu. Võidab Hollandi 1:32,8; 2) Prantsuse ja 3) Belgia.

1000 mtr.: (Handicap) jooksu võidab Delflasse (55 m.) 2:38,4.

Odas: 1) Degland (Pr.) 56,23 mt.; 2) Herremans (B.) 56,18 mt.; 3) Declerg (B.) 52,44.

100 mtr.: Van den Berghe (Holl.) 11,4; 2) Berger (Holl.); 3) Dujardin (B.).

5000 mtr.: 1) Michot (Pr.) 16 m. 10,8 s.; 2) Van Rumst (B.); 3) Zeegers (H.).

Tulemusi Eesti kinnistelt tennisvõistlustelt.

Meesüksikmängus Pukk — E. M., paarismängus meestele Lasn-Kleinberg, segapaarismängus pr. Nõmmik-Lasn, meeshandicapis Carr, naishand. pr. Rall ja naisüksikmängus prl. Bagh.

Neljapäeval, 11. septembril algasid Tallinna tennis-hokeiklubi korraldusel Eesti kinnised esivõistlused tennisel. Osavõtjate arvu poolest olid võistlused, mis lõppesid alles läinud reedel, rikkamaist. Nii oli meesteüksikmängus ülesantuid tervelt 47 valgesportlast, meeshandicapis 41. Naiste üksikmängus võistlesid 13, sama arv oli ka naiste handicapis. Segapaarismängus oli ülesantuid 9 paari ja meespaarismängus 19 paari. Nagu see ka kõige korralikumatel võistlustel võib tulla ette, oli loobumisi, kuid mitte palju. Umbkaudselt võib osavõtjate arvu arvata 70-le. Kõik see annab tunnustust meil kiirelt levivast tennis-sportist. Eriti kiire on olnud kasv käesoleval aastal, mis ilmastiku ja mängimisvõimaluste poolest on olnud üks parimaid. See tõus algas juba läinud aastal ja kestab loodetavasti veel edasi seniks, kui suudavad meie tennisväljad veel pakuda arvukale kogule mängimisvõimalusi.

Võistlusi segas korduvalt vihm. Selle tõttu venisid võistlused pikemale, kui olid kavatsatud. Võistluste jälgimine muutus ka fanaatilisemale tennishuvilisele raskeks. Nagu tavaliselt röövis suurema osa võistluste ajast meeste üksikmäng. Sellel alal ei startinud kauaaegne Eesti meister Christian Lasn ja nii tuli Eesti 1930. aasta meistriks Pukk, kellel aastast-aastasse on olnud ikka see õnnetus, et pidi leppima teise kohaga. Tema võidutekond oli järgmine: kõigepealt loobumisvõit Veissilt, siis tuli võit Toomsilt 6:1 ja 6:2,

Tombergilt 6:0 ja 6:0, Lohkilt 7:5 ja 8:6. Sellega oli jõutud välja juba finaali, kus Kleinberg alistus 6:4, 6:4, loobudes kolmandas setis.

Kleinberg jõudis finaali võitudega Treieri üle 6:0 ja 6:4, Lill 6:4 ja 6:2, Raud, kes võistlustel oli tõepoolest heas löögihoos, vandus alla 6:4, 4:6 ja 6:4. Raud omab salvava löögi ja vastasmängijale on see valus pareerida, nagu seda võis panna tähele Raud-Rosenblatti mängus, milles noor Rosenblatt alistus 6:1 ja 6:4. Hiip hävines juba esimeses voorus Dollarile 6:4 ja 7:5. Meie tennisvõistluse pioneer hakkab juba tundma väsimust. Aegapidi jõuavad nooremad ette neile omase tahtega kõiki võita. Dollar hävines aga tublisti mängivale Hampfile kolmesetlises 3:6, 10:8 ja 6:3. Meeste mäng ei mananud esile üllatusi; veerandfinaalidesse pressisid välja juba kindlad „ankrumehed“, kellele noorte sõjavägi liiga ei saanud teha, kuna võistluspalavik näib neil veel olevat tugevam võimistest.

Eesti meistriks naiste üksikmängus tuli prl. Bagh. Pr. Hesse, kes lahtistel esivõistlustel prl. Baghi võitis, kaotas veerandfinaalis pr. Nõmmikule. Meistri teel võidule loeti kaotustega välja prl. Lieberecht 6:1 ja 6:0, prl. Kaljuvee 6:0 ja 6:0 ja lõpuks pr. Nõmmik 6:4 ja 6:2. Pr. Nõmmik sai jagu pr. Kallast 6:1 ja 6:0. Peab tähendama, et prl. Baghi esinemises paistis silma kindel võidutahe, mille algjuured peituvad vist Riias peetud rahvusvahelistel võistlustel.

Meeste handicapis päris esimese koha Carr, kes lõi ettevaatlikult mängivat Hampfi 6:0 ja 6:4. Carr võitis Vinterit 6:3, 6:4, Franzi 6:0 ja 6:4, Jakobsoni 6:2, 4:6 ja 6:1, Tombergi 6:3 ja 6:2, kuna sai loobumisvõidu Martinsonilt, kes arvas, et ilm küllalt halb selleks, et mitte platsile il-

muda. Hampf võitis Grünthali (Narva) 5:6, 6:1 ja 6:2, Grünthali (E. Ajakirjan. tennisklubi) 6:3 ja 6:2, Tedderit 6:4 ja 6:2. Hampf oli väga hoolas ega näidanud üles mingit pehmenemist mänguviisid, nagu see mõnel paremal mängijal moeks, mängides nõrgema vastu. Carr oli tubli ja kindel ning tennis esimese koha hästi.

Meespaarismängus tulid meistriks Lasn-Kleinberg, võites Dollar-Rosenblatti 6:0 ja 7:5 finaalis, poolfinaalis Tomberg-Feldhuhni 6:1, 6:3, veerandfinaalis Lohk-Pukki 6:4 ja 6:2 ja esimeses voorus Martinson-Lille 6:0, 8:6. Dollar-Rosenblatt võitsid poolfinaalis Raud-Niemanni 6:3 ja 6:3, veerandfinaalis Ormisson-Martini 6:2, 6:0.

Segapaarismängus tulid meistriteks pr. Nõmmik-Lasn, võites finaalis prl. Bagh-Dollari 5:7, 6:2 ja 6:4. Poolfinaalis võitsid pr. Kalla-Orgussaart 6:0 ja 6:0 ning veerandfinaalis pr. Paulsoni-Kleinbergi 6:4 ja 8:6. Bagh-Dollar võitsid pr. Hesse-Lohki 6:4 ja 6:3.

Naiste üksikmängu handicapi võitis pr. Rall, kellel finaalis oli tublisti tegemist prl. Ehrenpreisiga, keda võitis 6:5, 4:6 ja 6:4. Poolfinaalis pr. Rall võitis prl. Lieberechti 6:5 ja 6:5 ja veerandfinaalis prl. Kernbergi 6:5 ja 6:5. Prl. Ehrenpreis sai jagu pr. Kallast 6:5 ja 6:1 ja prl. Masingist 6:0 ja 6:0.

Üldse möödusid võistlused korralikult, kuid ka vaikselt, mille tõttu ka korraldajate kassa kannatas. Halba nägu näitas ilm ja selle tõttu puudus võistlustel see voolavus, mis kisuks mängijaid ja vaatajaid kaasa. Osalt oli selles süüdi ka võistluste hilinemine — septembris poeb võistlusesse juba talimeeleolu ja kaob salajaselt mängu päikesepaisteliseks. Võitjad said väärtuslikke auhindu.

Tilden ja Hunter kaotasid.

USA MEISTRID TENNISES.

Ameerika lahtised tennis esivõistlused kestsid 4 nädalat ja neid peeti 2 kohas. — Paarismängud olid Bostonis, kuna üksikmängud läbi viidi Forest Hillis. Üllatusena andsid võistlused kaotused vana põlve mängijatele, nende hulgas ka Tildenile ja Hunterile, kes üksikmängude järele koos kaotasid ka paarismängus.

Meesüksikmängus võitis Johnny Doeg, kes lõpumängus sundis alla vanduma Frank Shieldi. Mäng oli pinev ja tehniliselt väga mitmekesine. Setid Doegi kasuks olid: 10:8, 1:6, 6:4, 16:14. Prantslased said ka üksikmängudes liia. Borotra vandus alla Berkeley Bellile 6:3, 2:6, 10:12 ja 5:7. Ameerika meistri võistlused võitis Lacoste 1926. ja Cochet 1928. a. Tilden aga on seni võitnud 8 korda ja sellega korranud arvulist rekordi, mida ta sel aastal eisuutnud purustada.

Meespaarismängus võitsid Lott-Doeg, kes löid Wimbledonil meistrit Allison — van Ryni 8:6, 6:3, 4:6, 13:15 ja 6:4.

V. Tilden, kes kaotas Sutterile, ja Hunter (paremal).

Naiste paarismängu võitsid Nuthall-Marlov, liües õekseid Palfreyd 6:4, 6:2. Segapaaris tulid meistriks miss Gross-Allison, liües miss Morrilli-Shieldsi 6:4, 6:4.

Eesti naiste rekord Riias.

Jürgenson jooksis 800 mtr. 2:29,5.

Pühapäeval korraldas Riia Makkabi kergejõustiku võistlused naistele, kus eestlanna Jürgenson püstitas uue rekordi 800 mtr. jooksus ajaga 2 min. 29,5 sek. Teiseks tuli selles maas riialane Krumin — 2:33,8 ja kolmandaks talllane S. Teitelbaum — 2:36,2.

100 mtr. jooksus kordas S. Teitelbaum senist rekordi — 12,8 sek. Dauksha jäi maha pool meetrit. Eltermanni aeg 13,4.

Kettas tuli võitjaks Karlson — 33,38 mtr. Teitelbaum — 33,13 ja Lauts.

Kauguses oli esikoht Teitelbaumil — 5,27 mtr. Smurgis — 4,64, Jürgenson — 4,52, Dauksha — 4,36.

4×60 mtr. teatejooksu võitis Riia Makkabi — 36,4 sek. Vindavi 37,0 vastu.

Kinnistel võistlustel 60 mtr. võitis Feinhold — 9,2; Meirson — 9,4.

Kinnistel meeste võistlustel võitis 800+200+200+400 mtr. teatejooksu Makkabi — 4:04,5. Teiseks Vindavi Makkabi 4:07.

Kõrgus: Bag — 1,65; Bernstein — 1,55.

60 mtr. noortele: Feldhuhn — 7,5.

100 mtr.: Bag — 11,8.

1500 mtr.: Mihelson — 4:42,8.

Kaugus: Bag — 6,30.

— Liibavi „Olympia“ võitis Riia jalgpalli klubi 2:0 meistri võistluste tsükliks.

Konopackalt uus rekord.

Läinud nädalal Varssavis peetud rahvusvahelistel kergejõustiku võistlustel jooksis ka Paavo Nurmi 5000 mtr. 14:54. Poolakas Kusocinski suutis soomlasele kaua järgi hoida, kuna Petkiewicz tempot ei suutnud välja pidada ja ta kolmandana kaugele maha jäi. P. aeg 15:20.

Samal võistlusel tõukas ketta naisilmameister Konopacka-Matuczewska kuuli kahe käega 19,58 mtr. Vasakuga tõuge oli 8,80 mtr. Tulemus on uueks Poola rekordiks.

— Primo Carnera on ameeriklane Jack Crossi 1. ringis k. o. löönud.

Provintis nopib auhindu.

„Staadioni“ võistlused vihmaga ja väiksearvulise osavõtjaskonnaga.

Laupäeval ja pühapäeval, 20. ja 21. septembril, peeti kergejõustiku võistlusi Tallinna staadionil rändauhindadele, mis viie aasta eest staadioni avamisel välja pandud. Käesoleval aastal olid võistlused hilinenud osalt maavõistluste tõttu, mis Tallinnas peeti, osalt teiste võistluste tõttu, mille tähtpäevad kevadel kinni pandud. Siis pidid võistlused nädal varem olema, kuid ülläpi laste olümpiaadi tõttu tuli esimesi veel nädala võrra edasi lükata. Seekord oli võistluste korraldamine usaldatud Tallinna Kalevi kätte, kuna varemadel aegadel tehniline läbiviimine oli Ekra-veliidu käes.

Aastatega on rahvusvaheline osavõtt võistlustele nigelamaks jäänud. Käesoleval aastal oli väljast ainult kaks lätlast — Kivits ja Jurgis, kuna aastate eest nägime siin soomlasi, poolakaid ja rohkearvuliselt lätlasi. Siis oli konkurents tugev ja nii mõnelgi alal oli eestlastel tegemist, et 1. koha väljamaalasele minemisest ära hoida. Sel aastal ei olnud ka lätlastel nende aladel vastaseid. Mängides viisid nad kodu 1. kohad 100 ja 200 mtr. ning odas.

Kuid lõppenud võistlustel ei puudunud oma üllatus. Hulk kohti läks provintsi. Ka niisugused kohad, mis üldse kõne alla ei võinud tulla. Kui maha arvata 2 teatejooksu, kus esines ainult Kalevi meeskond, siis jäi pealinna ainult 4 esimest kohta: 400 ja 1000 mt. ja 110 mt. tõkkejooksud ja kaugushüpe. Neist 400 mt. ja 110 mt. startisid ainult pealinna seltside värve kaitsvad mehed.

Üldiselt olid võistlused harukordselt nigelad. Osavõtjaid oli naeruväärt vähe. Üksikud mehed tegid „peale kauba“ alasid, et konkurentsi kuidagi tõsta. Ainult üksikute aladel oli võistlejaid pool tosinat, kuna üksikutes kohtades ainult 2 meest võistlesid.

Laupäevasele ilusale ilmale järgnes pühapäeval vihmasadu, mis tuju veelgi langetas ja viimasegi pealtvaataja eemale peletas.

Ometi peaks tähendama, et möödunud võistlused märkimisväärne on selle tõttu, et neis tekkis ootamatu võistlus ja et nüüdne võistlus veelgi kestab järgmistel kohtamistel, mis võistluse pinnust ainult tõsta aitab.

Võistlused algavad 100 meetri jooksuga, mis on otsekohe lõpujooks, kuna eeljooksud võistlejate väikse arvu juures ära jäävad. Ülekaalus võitja on siin lätlane Kivits.

Käima pannakse ka kolmikhüpe ja kuulitõuge. Esimene neist möödub rahulikult ja nõrga tagajärje juures, kuna puudub Rähni ja Küttise vahel võistlus esimese puudumise tõttu. Küttis on teistest kaugelt parem hüppaja ja viib kergelt esikoha omale.

PÕNEVUST PAKUB KUULITÕUGE.

Alles eelmisel nädalal peetud Valga esivõistlustel osavõtnud Viiding, kes üle öö kuulsaks saanud oma tõukega 14,5 meetrile, on kohal. Paljudki ei pidanud Valga tagajärge õigeks ja võimalikuks. Arvati, et kuul võis olla kergem, et mõõtmisel vaadati valesi linti. Pealinnas pidi siis kaitsevähke kutsutav noormees oma õige „eksami“ ära andma. Siin võisid mõjuda „lambipalavikud“ jne. Rahulikult astubki Viiding mitte esimese heitjana ringi. Pühib kuuli, paneb palitu ja sveateri maha ja heidab. . . Kuna teistel märgid on 12—13 meetri vahel, lendab Viidingi tõukest kuul kaugele teistest ette.

UMBKAUDNE HINDAMINE ON 14,5 MTR., täpselt aga 14,48 mtr. Nüüd jäid kõik silmad lahti vaatama. Lihtsalt käib see, justkui igapäevane töö. Vanad meistrid on kaugele maha jäänud. Feldman on teine, Suuk — kolmas.

Kolm üllatusmeest: Jürlau, Viiding ja Prost.

Teise tõuke juures on Viidingi tagajärg 14,20 mt. Kolmas tõuge õnnestub eriliselt ja

SILMAGA HINDAMINE MÄRGIB 14,70.

See on vaevalt 1,5 sentimeetrit vähem, kui praegune rekord.

Tulevad lõputõuked, kus kolmandal kohal püsiv Suuk jõuab Feldmanist paarikümne sentimeetriga ette. Neljas tõuge on Viidingil 14,18; viies läheb üle näppude ja on ainult 12,30, kuna viimane on 14,00 mt. Teised ei pääsegi liigi ja peavad alla vanduma. Uskumatu sai usutavaks ja käegakatsutavaks. Suuki seeria: 12,80; 12,70; ebaõnnestus, 13,86 ja ebaõnnestus.

Kõrgushüpe läheb kiirelt ja libedalt. 165 sentimeetriga peavad leppima Kalm ja Pillikse, kuna Schmidtil Pärnust ja Küttisel Narvast tuleb heitlus esimese koha pärast. Mõlemil on tagajärg 170, kuna nad 175 maha ajavad. Vahehüppel on aga Schmidt parem, saavutades ikkagi 175.

Mis aga omakord üllatust tõi, oli 1500 mtr. jooks. Kolmveerand ringi järele asub Beldsinski vedama, kuna teistest kannul istub rakverlane Jürlau ja Peterman Pärnust. Viimasel sirgel pingutab Jürlau ja tahab mööduda Beldsinskist. Kuid kavatsus pole kerge teostada. Vaevalt on 50 meetrit jäänud lõpulindini, kui Jürlau oma jõudu tundes Beldsinski kõrvale asub ja lõpuks möödub. B. teeb pingutusi kaotust tasuda, kuid asjata. „Vana Felix“ peab alla vanduma ja nägema, kuidas ootamatu konkurent röövib esikoha. Jürlau aeg oli 4:11,0, mis on kõigest 0,8 sek. halvem Eesti rekordist, mis läinud aastal püstitatud Beldsinski poolt. Sama palju oli ka Beldsinsky maha jäänud Jürlaust. Viimane pole sarnast aega varemalt jooksnud, kuna ta harilikult jookseb lühemaid maid ja 1500 mtr. seni katnud 4:16. Peale võistlust seletas, et tunnud endas lõpmata palju jõudu ja värskest ning sellepärast julenud ka mööduda Beldsinskist.

Vahepeal käib kettaheide, kus Feldman on välja peremees ja varsti saavutab 43,74 mtr., kuna teised meetrite viisi maha jäävad. Ketast proovib heita ka Viiding, kuid viimase heited küünevad ainult 37 mtr. ja sellepärast ei pääse ta lõpuvõistlusele.

Erakorralliselt nigel, kui mitte rohkem öelda, oli 400 mtr. jooks. Varemalt oli see peale teatejooksu kõitvam ja kaasakiskuvam ala. Ja nüüd . . . ainult kaks, loe ja kirjuta kaks, võistlejat: Tiisfeldt ja Kesküll. Ka siin peeti otsekohe lõpuvõistlus laupäeval. Tiisfeldt jooksis siserajal. Pingutus käib 300 mtr. jooksul, siis kisub Tiisfeldt maa tasa ja hakkab ette rühkima. Viimasel sirgel kasvab vahemaa juba 10 meetri peale Tiisfeldti kasuks. Ajad 52,0 ja 53,9.

Hullem seisukord oli veel 4×400 mtr. teatejooksus, kus ainult Kalevi meeskond väljal oli. Jooksid järjekorras Estam, Madisson, Tiisfeldt ja Rähn. Meeste umbkaudne aeg oli samas järjekorras 55,6; 57,6; 57,0 ja 58,5. Kogu jooks — 3:49,7; see aeg on 20 sek. halvem rekordist.

Sellega lõppesidki esimese päeva võistlused.

Pühapäeval äpardusid võistlused päeva jooksul sadava vihma tõttu. Pealegi oli külm, mispärast võistlejad end riietesse mässisid, et lihakseid töötamisvõimelistena hoida. Teiste hulgas pakkus erikuju lätlane Jurgis, kellel keha ümber oli seotud narmastega suurrätt. Selle üle oli veel palitu. Eemalt oli raske öelda, et seal võistlejaga tegemist. Riietuse poolest jättis ta naise mulje.

Kohtunikudel polnud ka lõbus olla. Paljud pugesid vihmavarjude alla, kuna teised palitutes ringi jooksid. Erikujuna paistis silma Kiilim, kes platsil askeldas vihmavarjuga ja palituta. Portfell käes jalutas ta väljal, kuigi kõrvalseisjate arvates ta varjule oleks võinud minna. Aga vahest oli teda ka tarvis. 110 mtr. tõkkejooksu stardil ei läinud starter Villemsonil korda revolvrast pauku saavutada. Siis jooksis kohale Kiilim ja lasi omast browningust paugu õhku.

Algul ei olnud silmatorkavaid tagajärgi. Kaugust hüppas Rähn 6,61 mtr. ja pääses sellega teistest ette. Kuna ta Küttis selle hüppe järele enam ei kartnud, siis jättis ta paar hüpet teemata. Ilma ja hüpperaja juures on tagajärg rahuldav, nagu Küttiselgi, kelle hüpe on 6,53. Võistlejaid oli kõigest neli.

Ühel ajal kaugusega toimetati ka odaheidet. Väljast oli osa võtnud Jurgis, kuna kodumaa „tuuse“ üldse polnud. Kaasa tegid ainult Küttis ja Erna, kes kumbki ei ole igapäevased odamehed. Kuna lätlase heidet olid 50—55 mtr. vahel, olid eestlased ümmarguselt 10 meetrit maas ning heitlus tekkis 2. koha pärast Erna ja Küttise vahel. Lõpuks saab esimene 4,5 mtr. edu ja võidab sellega. Samad mehed võtsid osa ka kaugushüppest ning nii nad jooksid kord siia, kord sinna, et hüpata, et heita.

200 mtr. jooks oli pingutuspakkuv ainult eestlastele, kuna lätlane Kivits otsekohe ette surub ja kümme meetrit edumaad saavutab. 150 mtr. juures jooksid 3 eestlast rind-rinnaga, kuna alles siis narvakas Bolzak paremus avaldamisele pääseb ja Kadak ning Kesküll järgmiste kohtadega leppima peavad.

1000 mtr. jooksus oli rebimine Tiisfeldt ja rakverilase Jürlau vahel, kellest viimane eelmisel päeval Beldsinski võitis 1500 mtr. Tiisfeldt asub vedamisele; kannul püsib Jürlau ja teised. Küsimus on sellest, kumb oskab ennast lõpuspurdi jaoks paremini hoida, kes on taktiliselt parem. Jooksu tempo ei ole tugev. Jõudu hoitakse tagavaraks. Üeldakse, et „nii jookstakse 5000 mtr.“ Viimase 300 mtr. peal hakkab Jürlau möödaminemist katsetama. Hakkab nagu Tiisfeldti kõrvale end suruma, kuid Tiisfeldt püsib juhtimisel. Tuleb viimane 100 mtr. Pingutamine muutub viimase jõe kaalule panemiseks. Kumbki ei vanna alla. Paarkümmend meetrit lindist võib Tiisfeldt end juba võitjaks pidada, kuna Jürlau temast mööduda ei suuda. Kas seda Tiisfeldt teadis, on siiski küsitav. See oli aga tribüünil nähtav.

Aeg — 2:37,6 — on senise rekordi kordamine. Rekord kuulub Tiisfeldtile 1928. a. peale. Jürlau ainult 0,4 sek. maas. Nende järgmisel kohtamisel võiks juba rekord langeda.

5000 mtr. oli jällegi üllatusriikas. Üieti polnud ilm ja rada F. Beldsinskile soodne. Juba ilm väsitab ja maa oli pehme. Üksikutes kohtades oli jooksurada päris porine. Nii võis paremus tulla teistele jooksjatele, kellel tugev keha ja sellega vastupanuks rohkem jõudu. Jooksis 5 meest, kes poole ringi järele järjestavad: Beldsinski, Kalep, Peterman Pärnust, Prost Tartust ja Martin. See järjestus kestab 2 ringi, kus Peterman Kalepist ette surub. Järgmisel ringil on Petermani kannul Prost ja Kalep viimase järel, kuna Martin juba 100 mtr. maas. Neljanda ringi järele surub Prost end teiseks, kuna kolmikgrupp end lahti kiskunud ka Kalepist, kellega vahemaa 50 mtr. Järgmised ringid lähevad samas järjestuses, kus lõpuks Peterman vahemaad hakkab jätkma. 9. ringi juures on Martin juba vedajatest ring maas ja Petermani vahemaa kasvanud 40 mtr. Kõik jooksjad on mudased.

10. ringi järele vaatab Beldsinski kella ning samal hetkel möödub temast Prost, kes hakkab ette suruma. Beldsinski katsub küll kannul hoida, kuid Pr. surub peale, et vastasest lahti saada ja viimasele jooksu mitte kergendada vedamisega. Ringiga tõuseb vahemaa 10 meetrile. B. jõe kokkuvõtmine ei aita, kuna Pr. ikka kaugemale jõuab. 300 mtr. enne linti katsub Beldsinski veel kaotust heaks teha. Paarikümne meetrine vahemaa väheneb — Prost vaatab tagasi ja surub nüesti. Siis väsib Beldsinski, kes Prostist lõpulindil maha jäänud 50 mtr. Peterman on veel 100 mtr. kaugemal. Prosti aeg 15:34,6 on selle ilma ja raja kohta küllalt hea, kuna isegi parematel tingimustel pole vähemaid aegu näidatud sel hooajal.

Lisauullatuseks oli teivashüpe. Alustati 3 mt. Lepa poolt, kes aga sellest kõrgusest üle ei saa ja välja langeb. Erna võtab sama kõrguse ja

saab üle. Vanameister Mihelson alustab 315 sm. Võib oodata tema võitu, kuid see ei tule. 330 lähivad mõlemad üle. Siis tuleb 340. Esimesed katsed ebaõnnestuvad. Mihelson langeb juba välja, kuna Erna viimase katsega ületab 340 ja tuleb auhinna.

110 mtr. tõkkejooksus pandi üles ainult 3 tõket. Kuid jooksma tuli kõigest 2 meest: Rähn ja Paluvere. Esimene surub end kergelt ette ja lõpetab 16,3 sek. Lõpuks oli 5×1000 mtr. teatejooks, kus ainult Kalevi meeskond väljas oli. Kaasa jooksis ka siin Estam, kes tahab olla väsimatu jooksja. Pühapäeva hommikul võttis ta osa kaitseliidu orienteerumisjooksust, kus tuli katta 5—6 kilomeetrit ja kus ta tuli esimeseks. Tahtis kaasa teha ka 1000 mtr., kuid katkestas jooksu ja nüüd lippas üksi teatejooksus, pulk käes.

Staadioni võistluste rändauhindadest läksid jäädavaks omanduseks 110 mtr. tõkkejooksu auhind Rähnale. Tuleval aastal on Kivitsil lootust võita 100 ja 200 mtr. auhinda.

Valgalane Viiding võib käesoleval aastal veel pakkuda uut kuulitõuke rekordi, kuna ta nüüd Sunki saavutusest kõigest 2 sm. maha jäi. Ta omab hea kuulitõukaja kogu. On 186 sm. pikk ja kaalub 86 kilo, mis andmed maksivad päeva kohta, kus ta käis rahvaväe komisjonis, kuis ta kõlblikuks tunnistati kaitsväe teenistusele. Kevadel lõpetas Valgas keskkooli ja 15. okt. läheb aega teenima.

Paari teise mehega on Valgas harjutanud kuulitõukamist, kus harjutustel saavutanud 13,95 mt. Kuid nädal tagasi Valgamaa esivõistlustel oli tagajärg juba 14,51 ja nüüd 14,69. Harjutanud on ta kolm suvet. Tallinnas sai ta mõnesuguseid näpunäiteid Suugilt. Võib arvata, et ta korralik stiil ja uued juhatused teda kergelt 15 meetrit viivad ja ta sellega mitte ainult meie rekordi ei tõsta, vaid ka heaks rahvusvaheliseks meheks saab, kes isegi Los Angelesi peale pretendeerida võib, kuhu 15,50 mt. mehed kokku tulevad.

Viiding pole täiesti ühekülgne mees. Ta teeb harjutustel ka muud, nagu kaugust. On harjutanud ka kettaheidet, kus saavutanud 37 mt. Valga esivõistlustel heitis ta esmakordselt oda 44 mt. Esimene heidetav oda läks tal isegi puruks. Mängib ka käsipalli.

Võistluste tehnilised tulemused olid:

100 mt.: Kivits, Läti — 11,1; E. Rähn, Kalev; Kesküll, Sport; Kadak, Pärnu Vaprus; Bolzak, Narva Võitleja.

400 mt.: Tiisfeldt, Kalev — 52,0; Kesküll — 53,9.

1500 mtr.: Jürlau, Rakvere Kalev — 4:11; Beldsinski, Kalev — 4:11,8; Peterman, Pärnu Vaprus — 4:14,9; Madisson, Kalev — 4:20,5; Koidu, Tartu Kalev; Laurson, politsei sp.-r.

4×400 mt.: Kalev — 3:49,7.

Kuul: Viiding, Valga spordiklubi — 14,69; Suuk, pol. sp.-r. — 13,86,5; Feldman, Ask. — 13,69; Miller, Sport — 12,36; Liinat, Kalev — 12,23.

Ketas: Feldman — 43,74; Miller — 40,88; Erna, Rakvere Kalev — 38,88.

Kõrgus: Schmidt, Pärnu Saksa spordis. — 170; Küttis, Narva Võitleja — 170; Pillikse, Kalev — 165.

Kolmik: Küttis — 13,93; Erna — 12,73; Kalm, Kalev — 12,37.

200 mtr.: Kivits — 22,6; Bolzak — 24,1; Kadak — 24,2; Kesküll.

1000 mtr.: Tiisfeldt — 2:37,6; Jürlau — 2:38; Madisson — 2:45.

5000 mtr.: Prost, Tartu Kalev — 15:34,6; Beldsinski — 15:39,8; Peterman, Pärnu Vaprus — 15:55. Kaalep, Kalev.

110 mtr. tõkked: Rähn, Tall. Kalev — 16,3; A. Paluvere, Kalev — 19,2.

5×1000 mtr.: Kalev (Estam, Dunkel, Madisson, Tiisfeldt, Beldsinski) — 13:38.

Kaugus: Rähn — 6,61; Küttis — 6,53; Erna — 6,18; Bolzak — 5,77.

Teivas: Erna — 3,40; Mihelson — Tartu Kalev — 3,30.

Oda: Jurgis, Läti — 54,85; Erna — 43,35; Küttis — 39,95.

Tuhanded naelsterlingid jalgpallimeeste eest.

KALLIM HIND 10.340 NAELA.

Mitu korda on puudutatud neid summe, mis Englise elukutseliste meeskondade seltsid on pidanud maksma teisele seltsile, et saada oma ridadesse mõnda kuulsust. Alles käesoleval kuul on jälle suuremad lepingud alla kirjutatud ja mehed muudavad oma särke. Nii on Huddersfield ostnud Grimsby Townilt Joseph Robssoni ja tema eest lahtiütlemise rahana maksnud 8000 naelsterlingit. Aston Villa on maksnud shotlase J. Gibsoni eest Glasgow Patrick Thistle seltsile 7500 naela.

Belpool tähendatud Yorkshire Huddersfield „müüis“ mõne aja eest oma ääretormaja Alex

Jacksoni Londoni aristokraatide klubi „Ghelseale“ 9000 naela eest. Kallim mees oli David Jack, Teda „ostis“ Londoni Arsenal Boltonilt 10.340 naela eest. See on 18,5 miljonit senti. Kuulsa shotlase Hugh Gallacheri eest maksis Ghelsea New Gastle United seltsile 10.000 naela. Arsenal maksis veel Preston North Endile 9000 naela palli-shonglööri Alex Jamesi eest.

8000 naela on tasunud Jack Hilli ülemineku puhul Burnleyst New Gastle. Sama summa oli pearahaks Iim Devini eest Burnleyst minekul New Gastle.

AINULT KUUS ILMAMEISTRIT.

New Yorgis on „National Boxing Association“ tegemist teinud poksi ilmameistrite nimekirja revideerimisega. Tema poolt on siis ka tüülid järgmiste isikute nimele arvatud:

R a s k e k a a l: Max Schmeling, Saksa.

P o o l r a s k e k a a l: Maxi Rosenblom, Ameerika.

K e s k k a a l: Vaba,

K e r g e k e s k k a a l: Tommy Silman, Ameerika.

K e r g e k a a l: Al Singer, Ameerika.

S u l g k a a l: Balting Batalino, Ameerika.

K u k k - k a a l: Vaba.

K ä r b e s k a a l: Franky Genaro, Ameerika.

Kahe kaalu tüülid on seega vabad. Kukk-kaalu peale on võistlejateks arvatud endine ilmameister Al Brown ja prantslane Kid Francis.

Keskkaalu peale on pretendendid: ameeriklased Dave Shade ja Harry Smith; Rene Devois — Belgia ja Len Harvey — Inglismaa. Shade ja Harvey vahel kohtamine peab olema 28. septembril.

Tshehhid võitsid Austriat.

Ujumise maavõistlus lõppes 48:41.

Viimasel augustil avati Praagas uus ujula, mis puhul peeti ka 6. maavõistlust ujumises Tshehhoslovakkia ja Austria vahel. See lõppes esimese võiduga 48:41 punkti vastu. Saavutati 6 uut Tshehoslov. rekordi. Veepalli maavõistlus lõppes samuti 5:1 tshehhide kasuks.

3×100 mt. vabalt meestele: Tshehhoslovakkia — 3:18,2; Austria — 3:20,3.

3×100 mt. naistele: Austria — 4:30,8; Tshehhoslovakkia — 4:33,8.

3×100 mt. meestele: Austria — 3:43; Tshehoslov. — 3:46,1.

4×200 mt. vabalt meestele: Tshehoslov. — 10:11,4; Austria — 10:21,6.

Uued rekordid olid: 3×100 mt. naistele — 4:33,8; 100 mt. rinnuli — pr. Hanke — 1:34,6; 100 mt. vabalt: pr. Svitakova — 1:22; 3×100 mt. meestele — 3:46,1; 100 mt. rinnuli meestele — 1:21,7; 4×200 mt. vabalt meestele — 10:11,4.

Stokholmis prl. Jacobsen jooksis 80 mt. tõkkeid 12,1 sek., mis on uueks ilmarekordiks. Seni oli see prl. Sychrova — Tshehhosl. nimel 12,2 s.

— Tuntud Taani poksija Thyge Pedersen, kellega meie meestel oli kohtamine Budapestis, on hakanud elukutseliseks. Sama teed on läinud Arne Sande ja Hans Hof.

Tartu õpilaste sügisesed võistlused.

Möödunud laupäeval ja pühapäeval korraldati Tartu keskkooliõpilaste sügisesed kergetõustiku võistlused. Halbadele ilmadele vaatamata oli osavõtjaid rohkesti ja mitmel alal saavutati päris häid tagajärgi. Nii saavutasid kaugus Marks 6,43 mtr. ja Korol 6,41 mtr. ning kolmikus Kiima 12,21 mtr. Tehnilised tagajärjed:

Kuul (5,44 kg.): 1) Illi, tehnikagümn. — 13,83; 2) Annuk, Treffneri gümn. — 12,91; 3) Korol, realgümn. — 12,54.
Kaugus: 1) Marks, Treffneri g. — 6,43; 2) Korol — 6,41; 3) Vösu, Treffneri g. — 5,91.
Teivas: 1) Kiipsaar, tehnika g. — 2,70 (2,80); 2) Illi — 2,70; 3) Sork — 2,70.
1000 mtr.: 1) Völli, realg. — 2,51,5; 2) Luud, realg. — 2,51,6; 3) Kriisa, realg. — 2,57,8.
Ketas (1,5 kg.): 1) Vösu — 38,50; 2) Marks — 38,00; 3) Parveots, õhtu g. — 37,41.
200 mtr.: 1) Hain, Treffn. g. — 25,1; 2) Velt, tehnika g. — 25,8; 3) Kiima — 25,9.

400 mtr.: 1) Velt — 58,0; 2) Mitt, tehn. g. — 59,5; 3) Visnapuu, Treffn. g. — 110 mtr. tõkkeid: 1) Velt — 18,2; 2) Illi — 18,9; 3) Kiipsaar — 19,3.
100 mtr.: 1) Velt — 12,6; 2) Mitt — 2 m. järel.

Kõrgus: 1) Linnomägi, kommerts. g. — 1,55; 2) Velt — 1,55; 3) Vösu — 1,55.
Kolmik: 1) Kiima — 12,21; 2) Visnapuu — 11,99; 3) Kiipsaar — 11,98.
Oda (600 gr.): 1) Parveots — 43,80; 2) Ingerman, Treffn. gümn. — 42,90; 3) Kiipsaar — 42,56.
Teatejooks 4×100 mtr.: 1) Treffneri gümn. — 49,5; 2) Tehnika gümn. — 20 mtr. järel.
Teatejooks 800+400+200+200: 1) Treffneri gümn. — 4,11,7; 2) Tehnika gümn. üle poole ringi taga.
Punkte said: Tehnika gümn. — 116; Treffneri gümn. — 105.

Viljandi võitis Tartut 3:0.

Möödunud pühapäeval kirjutati Tartu jalgpalli ajalooaamatusse järjekordne must lehekül, sest teisiti ei saa nimetada Tartu-Viljandi linnadevõistluse kaotust 0:3.

Linnadevõistlust peeti läbi vihma libedal staadionimurul. Tartlased tulid seitsmemehelise meeskonnaga väljale. Osa meeskonnas ettenähtud mehi ei tulnud üldse staadionile, kuna mõni mees küll sinna ilmus, kuid keeldus mängimast. Nii ei jäänud muud üle, kui hakata mõnekümne pealisest publikust mängijaid otsima. Esimese poolaja keskpaiku saadi siis nii kaugale, et Tartu meeste arv oli tõusnud juba üheteistkümnele. Selleks ajaks olid viljandlased aga kolm väravat juba kirja pannud. Tartu meeskonna täienemisega muutus olukord. Viljandlased pääsesid veel ainult harva Tartu värava alla, kuna mäng areneb suuremalt jaolt Viljandi poolel. Viljandlaste kaitse teeb tublit tööd ja nii jäävad tasuväravad tulemata.

Teisel poolajal on tartlaste ilmne ülekaal. Mäng püsib pikemaid vaheaegu Mulgimaa pealinna värava ees. Viljandlaste õnnestunud kaitsetöö kannab aga head vilja — nende väravasse ei pääse ükski pall. Lõpuvileks jääb esimese veerandtunni tagajärg 3:0 Viljandi kasuks. Tartu meeskonnas mängis viis jalgpalliklubi esimese meeskonna meest, kuna ülejäänud olid teise meeskonna noored mängijad.

Võitlust jälgivad Tartu kalevlased sümpatiseerisid viljandlastele ja külvasid jalgpalliklubi mehi mitte üksi mõnitavate, vaid isegi tooreste vahelehiütetega. Tundemärk, et Klubi ja Kalevi vahelole kuigi hea pole. Ent seda ei tohiks ikkagi toorustega väljendada.

Valga-Võru tennisvõistlus.

Hiljuti peeti esimest tennisvõistlust Valga ja Võru vahel. Publikut oli otse naeruväärsest vähest, neid võis sõrmedel üles lugeda. Võistlus ise hakkas tunnuliselt hilinemisega.

Esimestena kohtasid valgalane Kallit ja võrulane Prügi, mõlemad alles noored mängijad. Mängu võitis Kallit tagajärjega 6:4 ja 8:6.

Järgmistest mängudest oli valklastel ülekaal juba tunduvalt. Mäng Kreevini ja võrulase Meerbachi vahel lõppes esimese kasuks 6:3 ja 6:2. Kõivu ja Lohki kohtamine oli lühidalt 6:1 ja 6:1. Esimesena võitis kaotuse vastu võrulase Piilmann, kes mängis Untiga 1:6 ja 2:6. Paarismängus Kallit-Piilmann ja Prügi-Meerbach 6:4 ja 6:2 ning Kreevin-Kõiv ja Unt-Lohk 6:1 ja 6:1. Seega lõppes esimene tennisvõistlus 5:1 Valga kasuks.

Spordipäev Lohusus.

Pühapäeval, 7. sept. s. a. korraldas Lohusuu „Põhjala“ Lohusuu spordipäeva, mis algas sportlaste rongikäiguga seltsi ruumide juurest spordiplatsile. Sellele järgnesid seltsi omavahelised kergetõustiku võistlused ja sõprusvõistlus võrkpallis spordipäeva korraldaja seltsi ning kohaliku Vene s.-s. „Jermaki“ vahel. Õhtul korraldati kohalikus seltsimajas pidu puht-sportlase eeskavaga, mille tõmbnumbriks olid Kreeka-romaa maadlusvõistlused.

Vaatamata külmale ning vihmasele ilmale, olid kergetõustiku võistlused ligi meelitanud Lohusuu kohta haruldase, umbes 200-pealise pealtvaatajate hulga. Ka võistlejaid oli rohkesti: iga ala kohta 5—8 osavõtjat.

Tagajärjed kujunesid mõnel alal väga headeks, kui arvesse võtta, et võistlused peeti künkisel karjamaal, mis küll spordiplatsiks määratud, kuid ainelise jõu puudusel seni veel täiesti korraldamata.

Eriti raskejõustik näib kohalikke noori huvitavat, sest vaatamata viletsatele harjutusvõimale sellekohaste ruumide ja abinõude puudusel näidati paiguti päris nauditavat maadlust. Peab veel tähendama, et Lohusuu on Peipsi ääres ainukene koht, kus raskejõustiku harrastatakse.

Tehnilised tagajärjed olid järgmised:
100 m.: 1) E. Oja, I — 12,1 sek, 2) A. Mikko — 12,3 s.
400 m.: 1) E. Oja I — 62 sek., 2) A. Mikko — 62,2 s.
1500 m.: 1) E. Oja II — 5,40 m.
Kõrgus: 1) E. Oja I — 1,44 m.
Kaugus: 1) E. Oja I — 4,80 m.
Kolmik: 1) E. Oja I — 10,31.
Kuul: 1) E. Oja I — 11,81 m., 2) A. Mikko — 10,88 m., 3) Joh. Kirsipuu — 9,99 m.
Ketas: 1) E. Oja I — 33,10 m., 2) Joh. Kirsipuu — 27,52, 3) A. Mikko — 27,11 m.
Õhtul seltsimajas Kreeka-romaa maadlusvõistlustel olid tagajärjed:
Sulgkaalus: 1) E. Lepp, 2) R. Treier.
Kergeskaalus: 1) A. Soo, 2) O. Kangur, 3) V. Mölder.
Keskkaalus: 1) A. Mikko, 2) E. Oja II, 3) R. Ivask.

Jaapani Arne Borg.

Jaapani ujumissport, mis esmakordselt rahvusvahelise nime sai Amsterdamis olümpia mängudel, on teel sinna poole, et üldse ujumise alal tooniandvaks saada. Olümpia mängudest osavõtjad Tsuruta, Takaishi, Jriye ja teised on loonud vaimustuse ja äratanud järeltuleva põlve, kes Jaapani nime Los Angelesis maksma panevad.

16-aastane Masazo Makino on ujumisalal parim. Ta ujus 1000 mtr. 50 mt. basseinis 12:57,6 ja 1500 mtr. 19:35. Need on ajad, milleni Arne Borg oma parimas vormis küünis. Samal võistlusel tulid 2. ja 3. kohale Yokoyama (20:09) ja Takemura (20:23).

Makino võitis 400 mtr. vabaltujumises 4:56, kuna Yokoyama tarvitas 4:56,6. Sama maa ilma rekord on Arne Borgi päralt 4:50,3.

Teistest meestest on nimetada Kalili — 100 mtr. selili — 1:13,2, kuna Tsuruta 100 mtr. rinnulli ujus 1:17. Takaishi ujus 100 mtr. vabalt 1:06 ja Kalili 200 mtr. 2:17,8.

— Simpson on Torontos võitnud Tolani 100 ja 200 yardis ajaga 9,7 ja 20,9 sek. Inglise lord Burghley hävis rinnaosas Morrikselle tõkkejooksus, kus aeg oli 14,7. Pealegi ajas ta kolm tõket maha. 12 miili võitis kanadalane Webster, kuna uus-meremaalane Savadan jäi teiseks. Soomlane Juhola oli viies.

Sügise hooaja tõttu ilmub „EESTI SPORDILEHT“ edaspidi iga kahe nädala tagant. Järgmine nr. ilmub 10. oktoobril.

Talitus.

Joovastavad

joogid,

uimastavad ained j.n.e. on meie töövõime vaenlased. Ärge laske võimust võtta väsimust ja närvilikkust. Kosutage ennast tassi «Ovomaltine'ga» eineks.

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S. «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D'A. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE *tervendab ka Teid!*

K-m. „SPORT“

Tallinnas,

S. Karja t. 18/4 Kõnetr. (2)23-00.

Soovitab mõeldukate hindadega igasugu kerge-, raske- ja jalgpallisporti tarbeid ning võimlemise abinõusid parematest kodu- ja väljamaa tehastest

JALGPALLID.

täielik jalanõude osakond.

Kõiksugu

sporditarbeid

soovitab

C-ü. „Esto“
Pikk 47, tel. (2)10-02.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Nurmi jooksis Berliinis.

Oodatud rekordide sadu jäi tulemata.

Berliini sportklubi Charlottenburg korraldas läinud pühapäeval suured rahvusvahelised kergejõustiku võistlused, millest osa võtma olid kutsutud Euroopa parimad mehed. Nende hulgas olid soomlased Nurmi ja Järvinen, prantslased Ladoumégue ja teised. Kutsutud oli ka poolakas Petkiewicz, kes aga Berliini sõita ei saanud, kuna Poola liit talle väljasõitmise ära keelas isegi sellele vaatamata, et saatkonnad siis oma samme astusid. Peale tähendatud rahvusvaheliste kuulsuste olid kohal kõik Saksamaa paremad mehed, kes pidid kaitsma oma au. Oli siis oodata suurt pingutust ja rekordite purustamist. Purunema ei pidanud mitte ainult mitmed Saksa rekordid, vaid ka ilmarekordid, kus uusi oodati Järvisel, Nurmi ja Ladoumégue poolt. Võistlustele tegid Saksa lehed paari viimase nädala jooksul järjekindlalt reklaami.

Võistluste päeval oligi 35.000 pealtvaatajat uues staadionis. Pealtvaatajate ridades hulk diplomaate, juhtivaid tegelasi, filmi ja teatri suuruseid.

Võistlused ei suutnud aga anda seda, mis neilt oodati. Ei suudetud purustada ühtki rekordi, kuigi võistlus üksikutele aladele oli äärmiselt pinev.

Tingitud oli see sellest, et värskel väljal veel jooksurajad kui ka heitekohad olid liiga pehmed. Nii suutis Järvinen odas saavutada kõigest 67 meetrit, kuna sakslased temast kaugele maha jäid.

Pingutav jooks oli 1500 meetris, kus kohtasid ilmarekordi peremees dr. Peltzer ja prantslane Ladoumégue, kellest viimane jahti pidas ilmarekordile. Kogu tähelepanu oli juhitud neile kahele. Nende kõrval jooksid veel Saksa meister Krause, siis Vichmann ja teised. Dr. Merkel ohverdas ennast esimesel 800 meetril, mida juhtis tugeva tempoga, mis andis ajaks 60 sek. esimese 400 meetri jaoks. Alles hiljem asus prantslane juhtima, kuna kannul jooksis dr. Peltzer. 1200 mtr. järele kiirendas prantslane tempot ilusa stiiliga, kus samm ikka pikenes, kuna Peltzeri samm lühemaks muutus. Viimane pidi leppima sellega, et vahemaa hakkas tekkima. See kasv järjekindlalt kuni 30 meetrile. Ladoumégue aeg oli 3:53,7, kuna dr. Peltzeri ilmarekordi aeg on 3:51. Nüüd oli viimase aeg 3:59.

Teine pinevam võistlusala oli 5000 meetrit, mida jooksis Nurmi, kuna peale sakslaste siin vastasteks olid veel prantslane Michot ja tõmmu-

nahaline Beddari. Alguil veab hannoverlane Dieckmann, kuna alles 1600 meetri järele Nurmi peale kella vaatamist juhtimisele asub. Ajad olid: 400 mtr. 67,3 sek., 800 mtr. 2:19,4, 100 mtr. 2:55,2; 1500 mtr. 4:27, 2000 mtr. 5:53,1; 3000 mtr. 8:52,3; 3 inglise miili 14:22,9. Siin võis juba kindlasti öelda, et ilmarekord enam hädaohus ei seisa.

Võistluste tehnilised tulemused olid:

100 mtr.: Pflug — 11,0; Liersch — 1 mtr. järele; Kurz.
300 mtr.: Borchmeyer — 35,0; Gillmeister — 1 mtr. järele; Wiese — 4 mtr. järele.
1500 mtr.: Ladoumégue — 3:53,7; Peltzer — 3:59; Krause — 25 mtr. järele.
5000 mtr.: Nurmi — 14:58; Petri — 130 mtr. järele; Syring — 30 mtr. järele.
4×100 mtr.: Hannover 1878 — 42,9; Bar Kochada — 4 mtr. järele, Berliini sportklubi.
4×800 mtr.: Preussen — 8:16,7; Charlottenburg — 60 mtr. järele.
3×1000 mtr. noortele: Charlottenburg — 8:29,9.
200 mtr. tõkked: Trossbach — 26,0; Weiss 6 mtr. järele; Langwald — 4 mtr. j.
Oda: Järvinen — 66,88 mtr.; Mäser — 61,61; Veimann — 59,48 mtr.
Kaugus: Köchermann — 7,38; Meier — 6,98; Schlöske — 6,85.

Sakslased ootasid võistlustele ka rootslast Sven Petterssoni, kes on parim tõkkejooksja ja kes oli lubanud võistlustest osa võtta. Kuid rootslane ei tulnud Berliini, vaid võistles Helsingis, kus ta 110 mtr. tõkkes võitis 15,0 sek., kuna Sjöstedt teiseks jäi ajaga 15,2.

Austria kergejõustiklased shveitslastest paremad.

Maavõistlus lõppes 70½:52½.

Viinis peeti Austria-Shveitsi kergejõustiku maavõistlust, mis lõppes Austria võiduga 70½:52½ punktiga. Janaush saavutas uue Austria kettaheite rekordi 44,66 mt. Austria võitis 10 ja Shveits 3 esikohta.

Tagajärjed olid:

100 mtr.: Vogel, S. — 10,8.
400 mtr.: Rinner, A. — 50,2.
800 mtr.: Pugl, A. — 1:58.
1500 mtr.: Pugl, A. — 4:10,2.
5000 mtr.: Leban, A. — 15:54,6.
110 mtr. tõkked: Langmeyer, A. — 15,8.
4×100 mtr.: Shveits — 43,3.
Kõrgus: Umfaher, A. — 180.
Kaugus: Pointner, S. — 6,99.
Teivas: Kirchhofer ja Gerspach — 3,40.
Kuul: Vettes, A. — 13,71.
Ketas: Janausch — 44,66.
Oda: Wessely, A. — 56,65.

Ameerika profid võitsid tennis.

Forest Hillsis, Ameerikas lõppesid ilmameistri nimele esivõistlused tennisõpetajatele. Lõpumängus meeste peale pidi tiitlikaitsja tshheh Karel Kozeluh alla vanduma ameeriklasele Vincent Richardsile 6:2, 10:8, 6:3 ja 6:4. Eelringides lõi Kozeluh Kinseyd 6:0, 6:2, 6:3, kuna Richards võitis Najuchi lööjat Snodgrassi 6:1, 6:3, 6:2. Pailasteks paarismängus olid Kozeluh-Najuch, kes Snodgrass-Craigil löid 6:1, 6:2, 6:3. Lõpumängus pidid nad siiski tiitli loovutama Richards-Kinseyle, kes võitsid 6:2, 15:13, 7:5.

Ungari võitis Austriat.

Jalgpalli maavõistlus lõppes 3:2.

Viinis peeti 40.000 juuresolekul Ungari-Austria maavõistlust jalgpallis. Ungarlased olid vastastest füüsiliselt tublisti ülekaalus. Nad suutsid oma parimust kasutada ja olid poolajal ülekaalus. Ungari koondus jättis eeskujuliku mulje mänguga. Eriti hädaohtlik oli sisetrio.

Ungari võitis maavõistluse 3:2.

Norra võit Taani üle.

Maavõistlus jalgpallis 1:0.

Norra-Taani jalgpalli maavõistlust peeti Oslas. Võistlusel sadas tublisti vihma. 12. min. enne lõppu saavutas norralane Kongsvik võiduvärava Norra kasuks, millega mäng lõppes 1:0 Norra kasuks.

See Taani kaotus on täielikult üllatuslik, kuna ta koondus alles nädala eest lõi Saksat 6:3 ja Soome ning Norra üle kevadel võidukas oli.

„Tour de Hongrie“ võitis itallane Bergamaschi.

Ungari pikamaa sõidus, mis kestis viis päeva ja oli rahvusvaheline, tuli itaallane Bergamaschi võitjaks. „Tour de Hongrie“ võtsid osa 88 sõitjat. Maa pikkus oli 1.036 km. Tagajärjed: 1) Bergamaschi (Itaalia) 36:29:44; 2) Peek (Ungari) 36:35:04; 3) Minasso (Itaalia) 36:35:04; 4) Nemes (Ungari) 36:35:04; 5) Bianchi (Itaalia) 36:35:54; 6) Vida I (Ungari) 36:38:24.

Uus Austria maratonirekord.

Viinis peeti maratonijooksu võistlust 42,2 km. Ungari, Saksa ja Tshhehoslovakkia parimate osavõtul. Võitjaks tuli viinlane Tuschek ajaga 2:43,03, mis on uueks Austria rekordiks Teiseks tuli praaglane 2:45,27. Ungarlase Zelenka aeg oli 2:51,56. Järgnesid sakslane Jackel 2:53,03 ja ungarlane Hegedus 3:00,55.

Prantslaste võidud Luksemburgis.

Luksemburgis peeti rahvusvahelisi võistlusi, millest ka prantslased ja sakslased osa võtsid. Tagajärjed olid: 100 mt. Heise, Pr. Mõlle, Saksa. 400 mt. Bergman, S. — 53,4; Dicely, Pr. 1500 mt. Martin, Pr. — 4:24; Neu — Saksa. Kaugus: Mõlle, Saksa — 6,24; Barlier, Pr. — 5,55. Vilde, Belgia — 5,37. Ketas: Hoffmeister, Saksa — 42,18; Feger, Pr. — 36,70; Vagener, Luks. — 35,68. Kuul: Drecq, Pr. — 13,67; Dobermann, S. — 13,66.

Jaapani kaotus Pariisis.

Prantsuse-Jaapani naiste maavõistlust kergejõustiku peeti Pariisis. Tagajärg oli 46:38 Prantsuse kasuks. Hitomi võitis kauguses ja odas esikohad 5,61 mt. ja 37,44 mt.

— Saksa-Hispaania poksimaavõistluse võitis Saksa 15—1 punktiga.

Tshhehid löid belglasi.

Antverpenis peeti Belgia ja Tshhehoslovakkia vahel jalgpalli maavõistlust. Tshhehi koondusse kuulusid Praaga Sparta ja Slavia parimad profid. Poolajaks oli vahekord 3:1 külaliste kasuks, kuna teisel poolajal Belgia noorematest mängijatest koosnev rahvusmeeskond suutis ühe värava veel tasuda, nii et lõputagajärg jäi 3:2 tshhehide kasuks.

Hirschfeldi kaks võitu.

Emil Hirschfeld võitis osa Neidenburgis peetud võistlustest ja võitis kuulis ning kettas esikohad tagajärjega 14,85 ja 40,76 mt.

800 mt. 1:52,9.

Pariisis on Sera Martin 800 mt. jooksnud 1:52,9, mis on käesoleval aastal parim aeg Euroopas. Briti ilmariigi võistlustel jooksis Hamson Kanadas pool miili 1:52,4, mis annab 800 mt. ajaks 1:51,7.

UUS BELGIA REKORD 4×400 M. TEATEJOOKSUS 3:291,1/10.

Antverpenis korraldatud teatejooksu võistlustel jooksis Saint-Gilloise meeskond 4×400 teatejooksus 3:19,2, mis on uus Belgia rekord.

— Soomes Iyväskylä peetud võistlustel on tagajärjedest märkida: Alarotu kuulis — 14,87; Nummi odas — 65,68; Aki Järvinen 100 mt. 11,1 ja 400 mt. 50,5; Antero Kivi kettas — 44,88 mt.

— Egiptlane Nosseir on harjutusel Berliinis tõukanud 320 naela. Sellest normist on seni ainult prantslane Rigoulot ja Hostin rohkem saavutanud. Nosseir on olümpiavõitja poolraskeskaalus. Samas on ta rebinud 240 naela ja surunud 220 naela. Oktoobris peetavatel Euroopa meistrivõistlustel Münchenis loodetakse Nosseirilt uut ilmarekordi.

— Noor belglane Berger on võistlustel Bochumis jooksnud 100 mt. 10,8 sek. ja võitnud Saksa lühikestemaade jooksjat Lammerstit. Selle 18-aastase poisil 100 mt. ja 200 mt. parimad ajad on 10,5 ja 21,1.

— Ameerika odaheite rekord on viidud 67,84 mt. peale viskega, mis Jimmy Demer sooritas Oaklandis. Samal võistlusel Euroopa reisult tagasipöördunud Steve Anderson kordas ilmarekordi 120 yardi tõkkejooksus 14,4 sek. 100 yardi kettas Tolan 9,7 sek., lüües George Simpsoni, kes aga neegrit võitis 220 yardis 21,8 sek.